

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte: Timofti Vladimir,

Judecători: Toma Nadejda, Boico Victor,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Bîrcă Ludmila în numele inculpatei, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 07 iunie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2019, în cauza penală în privința lui

Darvina Olga XXXXX, născută la XXXXX,

Termenul de examinare:

Prima instanță: 01.07.2016 – 07.06.2017;

Instanța de apel: 13.07.2017 – 08.11.2017;

Instanța de recurs: 24.08.2018 – 04.12.2018;

Instanța de apel: 30.01.2019 – 12.03.2019;

Instanța de recurs: 30.09.2019 – 11.03.2020.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 07 iunie 2017, Darvina Olga a fost condamnată în baza art. 217¹ alin. (3) lit. d), f) Cod penal la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul circulației substanțelor narcotice pe un termen de 5 ani.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal, prin adăugirea parțială a pedepselor aplicate prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din XXXXX și sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din XXXXX, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 5 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul circulației substanțelor narcotice pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, de la reținere.

2. În sentință, prima instanță a constatat că: Darvina Olga urmărind scopul punerii în circulație ilegală a substanțelor narcotice în scop de înstrăinare, acționând pentru prepararea, experimentarea, prelucrarea, procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea, distribuirea, precum și alte operațiuni ilegale cu substanțele narcotice, pe parcursul perioadei de timp cuprinse între lunile XXXXX- XXXXX a efectuat operațiuni ilegale în vederea păstrării și înstrăinării substanțelor narcotice pe teritoriul mun. Chișinău.

În aceste condiții, Darvina Olga, fiind angajată în funcția de lucrător în teren la Asociația obștească „XXXXX”, acționând în interes material, în perioada de timp cuprinsă între 16 și XXXXX, urmărind scopul punerii în circulație ilegală a substanțelor narcotice în scop de înstrăinare, aflându-se pe XXXXX, XXXXX, XXXXXa comercializat lui XXXXX A. și XXXXX D. două sticlute în care se afla substanță narcotică sub forma de lichid de culoare roz-semitransparentă, cu volumul de aproximativ 50 ml. fiecare, la prețul de 250 lei pentru o sticlută, care conține metadonă, și care se atribuie la substanță narcotică, pe care anterior le-a păstrat la sine și le-a dobândit dintr-o sursă nestabilită de organul de urmărire penală.

În continuarea acțiunilor sale criminale, Darvina Olga, fiind angajată în funcția de lucrător în teren la Asociația obștească „XXXXX”, acționând din interes material, la XXXXX2016, orele 16.00, urmărind scopul punerii în circulație ilegală a substanțelor

narcotice în scop de înstrăinare, aflându-se pe XXXXX, XXXXX, XXXXXa comercializat investigatorului sub acoperire cu date cifrate XXXXX O. substanța narcotică, sub forma de lichid de culoare roz-semitransparentă, cu volumul de 58 ml., aflat într-o sticlută, la prețul de 250 lei, care conține metadonă, și care se atribuie la substanța narcotică, pe care anterior le-a păstrat la sine și le-a dobândit dintr-o sursă nestabilă de organul de urmărire penală.

Conform raportului de expertiză chimică nr. XXXXX din XXXXX, în cele 58 ml. de substanță lichidă de culoare roz-semitransparentă, ridicate la 30.05.2016 în urma achiziției de control de la Darvina O. se conține metadonă, care se atribuie la substanța narcotică, cu masa totală de 0.041 gr.

Conform Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în traficul ilicit precum și cantitățile acestora aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 79 din 23.01.2006, aceste 0.041 gr. de metadonă, constituie proporții mici.

Tot ea, acționând din interes material, la XXXXX2016, orele 20.00, urmărind scopul punerii în circulație ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope și analogilor lor în scop de înstrăinare, aflându-se la domiciliul său pe adresa XXXXXXXXXXX, XXXXX XXXXX, XXXXX, a păstrat la sine două flacoane din polimer transparent cu substanță lichidă de culoare roză, în cantități de 22,5 ml. și 62,5 ml., adică cu masa totală de 85 ml., care conține metadonă, care se atribuie la substanța narcotică, pe care anterior le-a păstrat la sine și le-a dobândit dintr-o sursă nestabilă de organul de urmărire penală.

Conform raportului de expertiză chimică nr. 34/12/1-R-3137 din XXXXX, în cele 85 ml. de substanță lichidă de culoare roză, ridicate la 30.05.2016 în urma percheziției la domiciliul lui Darvina O. se conține metadonă, care se atribuie la substanța narcotică, cu masa totală de 0.148 gr. (0.036gr.+ 0.112gr.).

Conform Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în traficul ilicit precum și cantitățile acestora aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 79 din 23.01.2006, 0.148 gr. metadonă, constituie proporții mari.

Acțiunile inculpatei au fost încadrate în prevederile art. 217¹ alin. (3) lit. d), f) Cod penal, adică circulația ilegală a substanțelor narcotice în scop de înstrăinare, manifestată prin prepararea, experimentarea, prelucrarea, procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea, distribuirea, precum și alte operațiuni ilegale cu substanțele narcotice, și înstrăinarea ilegală a substanțelor narcotice, săvârșite cu folosirea situației de serviciu, în proporții mari.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Inculpată prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitată.

Apelanta a indicat că deținea legal metadona depistată la ea, pe care nu a realizat-o lui XXXXX D. dar i-a transmis-o cu titlu gratuit, știind că acesta, fiind fost consumator de droguri și aflându-se în sindrom de abstenență, se simte rău, iar banii i-au fost transmiși de către XXXXX D. în contul unei datorii pentru o scurtă pe care acesta a cumpărat-o de la ea anterior. Nu a folosit în nici un fel situația de serviciu, după cum i se incriminează, la momentul transmiterii metadonei, ea nefiind angajată, iar deținerea legală a preparatului la domiciliu nu are vreo legătură cu activitatea ei profesională.

3.2. Avocatul Bîrcă Ludmila în numele inculpatei, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie achitată.

În motivarea apelului, avocatul a menționat că inculpata nu a înstrăinat nimănui substanțe narcotice. Aceasta a explicat că în sticluta transmisă lui XXXXX D. a adăugat 7 ml. de apă, inducându-l în eroare. La baza învinuirii au fost puse declarațiile martorilor XXXXX D. și XXXXX A., fiind omis că ei sunt consumatori de droguri, iar XXXXX D. cunoștea că inculpata urmează un tratament farmacologic cu metadonă, motiv din care a și solicitat ajutor de la ea. Astfel, în acțiunile incriminate inculpatei nu se regăsesc elementele laturii

obiective a componentei de infrațiune prevăzute la art. 217¹ alin. (3) lit. d) și f) Cod penal, aceasta indicând că activează în calitate de asistent la AO „XXXXX”, care se ocupa cu acordarea asistenței persoanelor vulnerabile și care erau influențate de acest viciu, iar martorului i-a dat o sticlută cu apă pentru a-l calma.

Prin urmare, inculpata urmează a fi achitată, conform prevederilor art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei incriminate.

Totodată, lipsa unui traducător autorizat la audierea inculpatei, precum și la înfăptuirea acțiunilor și întocmirea actelor în cadrul urmăririi penale, a dus la încălcarea drepturilor procesuale ale acesteia, erorile admise fiind posibil de înlăturat numai prin constatarea nulității absolute a actelor procesuale și procedurale întocmite cu încălcarea acestora. Se atestă suficiente motive de a declara nulitatea actelor întocmite în privința inculpatei, în lipsa translatorului/interpretului și excluderea din lista probelor, și anume: procesul-verbal de reținere din 30.05.2016, proces-verbal de audiere a bănuitei din 30.05.2016, procesul-verbal de recunoaștere în calitate de învinuit din 02.06.2016, ordonanța de punere sub învinuire din 28.06.2016, procesul-verbal de audiere a învinuitei din 28.06.2016, procesul-verbal de dispunere și procesul-verbal de comunicare a raportului de expertiză, procesul-verbal de prezentare a materialelor, procesul-verbal de finisare a urmăririi penale, rechizitoriul. Acțiunile și actele de urmărire penală, efectuate cu încălcări ale prevederilor legale și dreptului la un proces echitabil, urmează a fi recunoscute nule în temeiul art. 251 Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2017, apelurile au fost admise, casată parțial sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Darvina Olga a fost condamnată în baza art. 217¹ alin. (2) Cod penal la 3 ani închisoare.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal, prin adăugarea parțială a pedepsei aplicate prin sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din XXXXX, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități de gestionare a bunurilor pe un termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, pentru femeii, de la reținere.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

- procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Brigai Sergiu, prin care a solicitat casarea acestei decizii și menținerea sentinței;

- avocatul Bîrcă Ludmila, prin care a solicitat casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiției din 04 decembrie 2018, au fost admise recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Brigai Sergiu, și de avocatul Bîrcă Ludmila, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2017, în privința inculpatei Darvina Olga și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. În motivarea soluției instanța de recurs ordinar a menționat că, prima instanță nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept indicate rechizitoriu, și nu a indicat care dovezi au fost puse la baza sentinței de condamnare, separat pe fiecare din cele 3 episoade incriminate, cât și motivele pentru care a respins alte probe;

- nu a apreciat în nici un fel informația privind atribuțiile de serviciu a inculpatei din fișa de post și contractul individual de muncă XXXXX, în raport cu jurisprudența națională, potrivit căreia prin persoană care s-a folosit de situația sa de serviciu la comiterea infrațiunilor prevăzute la art. 217, 217¹, 217³ și 217⁴ Cod penal urmează a se înțelege persoana cu funcție de răspundere sau persoana care gestionează o organizație comercială,

obștească sau o altă organizație nestatală (art. 123, art. 124 Cod penal), precum și persoana ale cărei atribuții de serviciu au legătură cu operarea cu droguri sau etnobotanice, de exemplu, în cadrul fabricării preparatelor medicamentoase, o astfel de persoană poate fi farmacistul, laborantul, în cadrul eliberării sau aplicării acestora - angajatul farmaciei, medicul, asistenta medicală; în cadrul pazei acestora - paznicul, expeditorul (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 2 din 26.12.2011 Cu privire la practica judiciară de aplicare a legislației penale ce reglementează circulația drogurilor, etnobotanicelor sau analoagelor acestora și a precursorilor, pct. 7.1.*);

- nu a apreciat în nici un fel informația conținută în scrisoarea nr. 01-12/791 din 22.06.2016, potrivit căreia inculpata este inclusă în Programul de Tratament Farmacologic cu Metadona, precum și versiunea acesteia că deținea legal metadona.

Astfel instanța de recurs ordinar a apreciat că prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

De asemenea, instanța de recurs ordinar a reținut că instanța de apel, nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de prima instanță, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând, parțial, o sentință neîntemeiată legal. La fel instanța de apel nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept indicate rechizitoriu, și nu a indicat care dovezi au fost puse la baza sentinței de condamnare, separat pe fiecare din cele 3 episoade incriminate, cât și motivele pentru care a respins alte probe.

Concluziile că declarațiile martorului XXXXX D. nu sunt suficiente pentru confirmarea vinovăției inculpatei pe episodul din 16-XXXXX, în situația în care a fost omisă aprecierea, separat și în coroborare, a declarațiilor martorului XXXXX D. au fost apreciate de instanța de recurs ordinar că nu corespund criteriilor de drept privind aprecierea probelor și circumstanțelor cauzei prescrise în art. 101 Cod de procedură penală.

La fel instanța de recurs ordinar a stabilit că instanța de apel și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal, cum ar fi declarațiile inculpatei date în instanța de fond, declarațiile martorului XXXXX D. date în cadrul urmăririi penale, interceptările efectuate de pe postul mobil nr. XXXXX ce aparține lui XXXXX D., la 16.05.2016 – SMS expediat de către utilizatorul cartelei SIM 373XXXXX (Darvina O.); certificatul din 22.06.2016 eliberat de IMSP Dispensarul Republican de Narcologie, fișa de post, informația de la Asociația Obștească „XXXXX”. Fiind constatat și faptul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate de apărare, fapt care a generat admiterea recursurilor și dispunerea rejudecării cauzei.

7. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2019, a fost admis, inclusiv și din oficiu, conform prevederilor art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, apelul inculpatei Darvina Olga și apelul avocatului Bîrcă Ludmila, casată sentința în partea penală și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Darvina Olga a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii revăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani 6 luni, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a practica activități legate de circulația legală a substanțelor narcotice pe un termen de 5 ani.

În baza art. 85 Cod penal, prin cumul de sentințe, prin adăugarea parțială, la pedeapsa stabilită prin decizie, a părții neexecutate a pedepselor stabilite prin sentințele: Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 10 august 2015 și 16 iunie 2014, inculpatei Darvina Olga i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a practica activități legate de circulația legală a

substanțelor narcotice pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei cu închisoare în penitenciare pentru femei de tip semiînchis, de la reținere.

7.1. În motivarea soluției instanța de apel a menționat că prima instanță la pronunțarea sentinței, eronat a apreciat probele, fără a ține seama de cerințele art. 101 Cod de procedură penală și în așa mod a ajuns la concluzia greșită că faptele inculpatei Darvina Olga întrunesc elementele infracțiunii prevăzute pe art. 217¹ alin. (3), lit. d), f) Cod penal, or, instanța de apel analizând și apreciind probele, a constatat că:

Darvina Olga, urmărind scopul punerii în circulație ilegală a substanțelor narcotice în scop de înstrăinare, acționând în scop de înstrăinare, manifestată prin distribuirea și comercializarea ilegală a substanțelor narcotice, săvârșite în proporții mari, pe parcursul perioadei de timp cuprinse între lunile XXXXX- XXXXX a efectuat operațiuni ilegale în vederea păstrării și înstrăinării substanțelor narcotice pe teritoriul mun. Chișinău.

În aceste condiții, Darvina Olga, fiind angajată în funcția de lucrător în teren la Asociația obștească „ XXXXX ”, acționând în interes material, în perioada de timp cuprinsă între 16 și XXXXX, urmărind scopul punerii în circulație ilegală a substanțelor narcotice în scop de înstrăinare, aflându-se pe XXXXX, XXXXX, XXXXXle-a comercializat lui XXXXX Alexandra și XXXXX Dumitru două sticlute în care se afla substanța narcotică sub forma de lichid de culoare roz-semitransparentă cu volumul de aproximativ 50 ml fiecare, la prețul de 250 lei pentru o sticlută, care conține metadon, care se atribuie la substanța narcotică, pe care o deținea legal, datorită faptului că era inclusă în programul de Tratament Farmacologic cu Metadon.

În continuarea acțiunilor sale criminale, Darvina Olga, fiind angajată în funcția de lucrător în teren la Asociația obștească „ XXXXX ”, acționând în interes material, la data de 30.05.2016, aproximativ la orele 16:00, urmărind scopul punerii în circulație ilegală a substanțelor narcotice în scop de înstrăinare, aflându-se pe XXXXX, XXXXX, XXXXXi-a comercializat investigatorului sub acoperire cu date cifrate XXXXX Octavian substanța narcotică sub forma de lichid de culoare roz-semitransparentă cu volumul de 58 ml aflat într-o sticlută, la prețul de 250 lei, care conține metadon, care se atribuie la substanța narcotică pe care o deținea legal, datorită faptului că era inclusă în programul de Tratament Farmacologic cu Metadon.

Conform raportului de expertiză chimică nr.34/12/l-R-3123 din XXXXX, s-a stabilit că în cele 58 ml de substanță lichidă de culoare roz-semitransparentă ridicate la 30.05.2016 în urma achiziției de control de la Darvina Olga se conține metadon, care se atribuie la substanța narcotică, cu masa totală de 0,041 grame. Conform Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în traficul ilicit precum și cantitățile acestora aprobată prin Hotărârea Guvernului R. Moldova nr. 79 din 23.01.2006, aceste 0,041 grame metadon, constituie proporții mici.

Tot ea, acționând în interes material, la data de 30.05.2016 aproximativ la orele 20:00, urmărind scopul punerii în circulație ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope și analoagelor lor în scop de înstrăinare, aflându-se la domiciliul său pe adresa XXXXXXXXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, a păstrat la sine două flacoane din polimer transparent cu substanță lichidă de culoare roză în cantități de 22,5 ml și 62,5 ml, adică cu masa totală de 85 ml, care conține metadon, care se atribuie la substanța narcotică, pe care o deținea legal, datorită faptului că era inclusă în programul de Tratament Farmacologic cu metadon.

Conform raportului de expertiză chimică nr.34/12/l-R-3137 din XXXXX, s-a stabilit că în cele 85 ml de substanță lichidă de culoare roză ridicate la 30.05.2016 în urma percheziției la domiciliul lui Darvina Olga se conține metadon, care se atribuie la substanța narcotică, cu masa totală de 0,148 grame (0,036g+0,112g). Conform Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în traficul ilicit precum și cantitățile acestora aprobată prin Hotărârea Guvernului R. Moldova nr. 79 din 23.01.2006, aceste 0,148 grame metadon, constituie proporții mari.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Darvina Olga a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 217¹ alin. (3), lit. f) Cod penal - *circulația ilegală a substanțelor narcotice în scop de înstrăinare, manifestată prin distribuirea și comercializarea ilegală a substanțelor narcotice, în proporții mari.*

În cadrul examinării cauzei în instanța de apel, inculpata Darvina Olga, fiind legal citată la ultimul domiciliu cunoscut instanței, fiind dispusă aducerea silită, nu s-a prezentat astfel instanța de apel a dispus examinarea cauzei în lipsa acesteia conform prevederilor art. 321 Cod de procedură penală.

În pofida faptului că inculpata Darvina Olga în prima instanță nu și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate, instanța de apel a conchis că vinovăția acesteia se dovedește integral de următoarea sistemă de probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele cum sunt: declarațiile martorilor XXXXX Dumitru (f. d. 178, 179, vol. II) și XXXXX Alexandra (f.d. 180, 181, vol. II) instanța de apel apreciindu-le că sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, care în ansamblu dovedesc pe deplin vina inculpatei Darvina Olga privitor la comiterea infracțiunii prevăzute la art. 217¹ alin. (3), lit. f) Cod penal.

La fel instanța de apel a apreciat că vinovăția inculpatei este demonstrată și prin probele materiale scrise, anexate la dosarul penal, care coroborează cu declarațiile martorilor sus-indicați, cum sunt: XXXXX.

Astfel, instanța de apel a conchis că întreaga sistemă de probe analizată mai sus, demonstrează, cu certitudine, vinovăția inculpatei Darvina Olga în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 217¹ alin. (3), lit. f) Cod penal, și combat argumentele apelurilor declarate, precum că inculpata n-a comis infracțiunea dată.

Apreciind declarațiile inculpatei, instanța de apel a menționat că nerecunoașterea vinovăției de către Darvina Olga, nu echivalează cu achitarea ei, de vreme ce circumstanțele stabilite și probele analizate dovedesc cu certitudine comiterea de către dânsa a faptelor încriminate.

Potrivit doctrinei juridice infracțiunea prevăzută la art. 217¹ alin. (3) Cod penal este o infracțiune formală și se consideră consumată din momentul primirii substanței narcotice de către o altă persoană, fapt care a fost demonstrat cu prisosință în respectiva cauză penală.

Verificând materialele cauzei instanța de apel a reținut faptul că inculpata Dravina Olga, activa în cadru Asociației Obștești „XXXXX”, iar potrivit informației privind atribuțiile de serviciu a inculpatei din fișa postului și contractul individual de muncă XXXXX (f. d. 11-17, vol. I), inculpata Dravina Olga, nu avea atribuții de serviciu ce ar avea legătură cu operarea cu substanțe narcotice sau psihotrope, astfel instanța de apel a conchis excluderea din învinuirea adusă inculpatei agravanta „cu folosirea situației de serviciu” prevăzută la lit. d) alin.(3) art. 217¹ Codul penal.

Concomitent instanța de apel a reținut că inculpata Darvina Olga deținea legal substanța narcotică „Metadon” datorită faptului că era inclusă în programul de Tratament Farmacologic cu Metadon, fapt confirmat prin scrisoarea Directorului Dispensarului Republican de Narcologie nr. 01-12/791 din 22.06.2016 (f. d. 107, Vol. II), conform căreia programul, doza zilnică fiind de câte 40,9 ml/nictimirală, sau primea „Metadon” de 2 ori pe săptămână (luni și joi) de la 08.07.2015, însă preparatul „Metadon” era destinat exclusiv pentru consum individual și nicidecum pentru înstrăinare, iar faptul că dânsa nu consuma integral preparatul „Metadon”, ci o parte din el îl păstra, pentru ca mai apoi să-l comercializeze, faptă ce constituie infracțiunea de păstrare a substanțelor narcotice în scop de comercializare.

Prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile martorilor, declarațiile inculpatei, procesele-verbale de percheziție, procesul-verbal de ridicare, procesele-verbale de consemnare a măsurilor speciale de investigații, procesul-verbal privind controlul transmiterii banilor, rapoartele de expertiză fizico-chimică, care fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct

de vedere al pertinentei, concluziei, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel a conchis că faptele inculpatei Darvina Olga, se încadrează în componența infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3), lit. f) Codul penal, instanța descriind modul de încadrare.

Totodată, instanța de apel a apreciat ca nefondate argumentele apelantelor privitor la nulitatea tuturor actelor ce s-au întocmit în privința inculpatei Darvina Olga, în lipsa translatorului/interpretului, ce ar duce la excluderea lor din lista probelor, și anume: XXXXX, în acest sens instanța menționând că potrivit procesului-verbal de audiere a învinutului din 28.06.2016, (f.d.105-verso, vol. II), învinuita Darvina Olga, asistată de apărătorul său, Bosîi Ion, nu a solicitat serviciile traducătorului, fapt confirmat prin semnătură.

Mai mult ca atât, potrivit procesului-verbal de prezentare învinutului și apărătorului său a materialelor de urmărire penală, după luarea cunoștinței cu materialele urmăririi penale, ultimii nu au avut careva obiecții referitor la întocmirea actelor procedurale în privința învinuitei Darvina Olga, prin urmare instanța de apel a apreciat că ultima posedă limba de stat în măsură să înțeleagă în ce se învinuiește și ce probe sunt aduse întru confirmarea vinovăției.

Prin urmare, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiat apelul și în partea respectivă, deoarece avocatul Bosîi Ion și Darvina Olga nu au abordat nulitatea actelor procedurale întocmite în termenul prevăzut de lege, adică la terminarea urmăririi penale, ei au pierdut dreptul de a invoca presupusele carențe ale organului de urmărire penală ulterior, adică în instanțele de judecată, prezumându-se că inculpatul și apărătorul său au acceptat modul în care s-a desfășurat respectivul proces penal, iar instanța de apel, potrivit art. 251 Cod de procedură penală, nu are temei și suport legal pentru a invoca din oficiu chestiunile abordate, cât și suport factic, or, inculpata la faza urmăririi penale n-a solicitat traducător sau interpret, cu materialele făcând cunoștință în limba de stat, pe care n-a declarat că n-o cunoaște.

În acest sens instanța de apel a apreciat ca relevantă practica Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Luncașu v. Republica Moldova, *unde reclamantul a susținut că nu ar fi dispus de timpul și facilitățile necesare pentru pregătirea apărării sale în fața instanței de apel, iar actele și deciziile adoptate de către procuratură și instanțele de judecată nu ar fi fost oferite traduse în limba pe care o cunoștea reclamantul, id est rusa. Referitor la alegațiile reclamantului cu privire la pretinsul eșec al instanțelor de emite anumite acte în limba rusă, Curtea a notat că din materialele dosarului nu rezultă că reclamantul ar fi întâmpinat dificultăți de comunicare în limba română în cadrul investigațiilor și nici nu rezultă că acesta ar fi solicitat procuraturii sau instanțelor traducerea acelor acte în limba rusă, reclamantul fiind asistat pe tot parcursul procesului de către un avocat. Prin urmare, Curtea a declarat acest capăt de cerere inadmisibil în baza Articolului 35 §§ 3 și 4 din Convenție.*

Cu privire pedeapsa aplicată inculpatei Darvina Olga, instanța de apel la aprecierea categoriei și a termenului acesteia, a menționat că a ținut cont de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii comise, personalității inculpatei și circumstanțele cauzei, apreciind că inculpata a comis o infracțiune gravă, nu a recunoscut vina, anterior a mai fost condamnată, antecedentele penale nu sunt stinse, la evidența medicului psihiatru nu se află, dar se află la evidența medicului narcolog din 15.03.2013 (f. d. 36, vol. II), cu diagnoza narcomanie (opioace), circumstanțe atenuante prevăzute de art. 76 Cod penal, instanța nu a stabilit, dar în calitate de circumstanță agravantă prevăzută de art. 77 Cod penal, a fost stabilită săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a mai săvârșit infracțiuni. Astfel instanța de apel a considerat că doar aplicarea unei pedepsei privative de libertate sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani 6 luni, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a practica activități legate de circulația legală a substanțelor narcotice pe un termen de 5 ani, va asigura atingerea scopului pedepsei penale și o va determina pe inculpată să se abțină de la astfel de acțiuni pe viitor.

8. Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, avocatul Bîrcă Ludmila în numele inculpatei Darvina Olga a declarat recurs ordinar, prin care, invocând prevederile **art. 427**

alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei și a sentinței cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului, avocatul a menționat că:

- nu au fost administrate probe suficiente, pertinente și utile pentru a condamna o persoană conform semnelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (2) Cod penal, inculpata urmând a fi achitată conform prevederilor art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, din motivul că nu s-a constatat existența faptei incriminate;

- instanța de apel a eșuat în a oferi părții apărării o apreciere cu privire la încălcarea dreptului la interpret a inculpatei și comunicarea actelor procedurale în care au fost într-o limbă pe care o posedă și o înțelege, iar precedându-se în asemenea mod, a avut loc o încălcare a art. 6 CEDO. Sunt motive suficiente ce ar permite instanței să declare nule toate actele ce sau întocmit în privința lui Darvina Olga, în lipsa translatorului/interpretului, întrucât conform art. 251 Cod de procedură penală sunt lovite de nulitate absolută, în viziunea apărării, fiind inevitabilă încetarea procesului penal conform prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, adică existența altor circumstanțe care exclud sau condiționează tragerea la răspundere penală;

- învinuirea lui Darvina Olga cu certitudine nu s-a constatat și ca urmare în privința acesteia instanța supremă urmează să adopte o sentință de achitare potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, deoarece fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii;

- ținând cont de faptul că erorile comise de către instanța de apel nu pot fi remediate de către instanța de recurs în prezenta procedură, întrucât aceasta nu are atribuții de a judeca cauza pe fond și a substitui instanța ce a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual-penale, solicită admiterea recursului, cu casarea deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

9. Referință asupra recursului declarat, a fost depusă de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, Suvac N., prin care a pledat pentru dispunerea inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

10. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit textului recursului declarat, avocatul invocă în calitate de temeiuri pentru recurs prevederile pct. 6) și 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit cărora o hotărâre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond și de apel în cazul, când: pct. 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; pct. 8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Referitor la temeiul de recurs invocat de recurent și anume pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că astfel de erori de drept nu și-au găsit

confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile părții apărării, decizia cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc, că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin.(8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal constată că sunt neîntemeiate argumentele recursului potrivit cărora instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, or, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel în conformitate cu prevederile art. 414 alin.(2) Cod de procedură penală, a verificat declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

În acest sens Colegiul penal atestă, că la soluționarea cauzei instanța de apel, rejudecând cauza a ținut cont de prevederile art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, a verificat și a cercetat probele sub toate aspectele, apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, și întemeiat a ajuns la concluzia privind recunoașterea vinovăției inculpatei Darvina Olga de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal.

La fel, instanța de apel la rejudecarea cauzei a ținut cont de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, înlăturând erorile la care a făcut referire instanța de recurs ordinar prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 04 decembrie 2018.

Colegiul penal de asemenea constată că recurentul, de fapt, își exprimă opinia sa privind insuficiența probelor pentru condamnarea unei persoane precum și dezacordul cu aprecierea probelor administrate de către instanța de apel, însă motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate.

Reaprecierea probelor, în modul propus de către autorul recursului, nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală, iar o altă opinie asupra probelor, care au fost puse la baza hotărârii primei instanțe, apoi verificate și reapreciate de către instanța de apel, prin continuarea judecării cauzei în fond, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Astfel, Colegiul penal conchide, că este întemeiată concluzia instanței de apel precum că învinuirea înaintată inculpatei este confirmată prin probe pertinente și concludente, care în ansamblu dovedesc indubitabil vinovăția acesteia, totodată corecta ajungând la concluzia privind excluderea agravantei prevăzute la lit. d) alin. (3) art. 217¹ Cod penal, fapt care a determinat instanța de apel de a casa sentința și rejudeca cauza.

Din considerentele menționate supra, Colegiul penal conchide că în speță nu sunt incidente temeiurile de casare prevăzute la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Cu referire la temeiul pentru recurs invocat de recurent prevăzut la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și anume că în acțiunile inculpatei nu sunt întrunite elementele infracțiunii, Colegiul penal menționează următoarele.

Potrivit art. 113 alin.(1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Colegiul penal constată, că inculpata Darvina Olga a fost pusă sub învinuire și ulterior recunoscută vinovată și condamnată de prima instanță în baza prevederilor art. 217¹ alin. (3) lit. d), f) Cod penal, adică circulația ilegală a substanțelor narcotice în scop de înstrăinare, manifestată prin prepararea, experimentarea, prelucrarea, procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea, distribuirea, precum și alte operațiuni ilegale cu substanțele narcotice, și înstrăinarea ilegală a substanțelor narcotice, săvârșite cu folosirea situației de serviciu, în proporții mari.

Instanța de apel, rejudecând cauza a constatat din nou fapta inculpatei ca fiind dovedită, după care corect a stabilit necesitatea excluderii agravantei prevăzute la lit. d) alin. (3) art. 217¹ Cod penal, întrucât din materialele cauzei respectiva nu s-a constatat.

În sensul dat, Colegiul penal reține că, argumentele recurentului, prin care se invocă că în acțiunile inculpatei nu sunt întrunite elementele infracțiunii, deoarece materialele cauzei penale nu conțin probe care să dovedească vinovăția acesteia, nu și-a găsit confirmare, deoarece probele acumulate și examinate de instanța de apel au fost apreciate potrivit prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, instanța stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept și în mod corect și întemeiat a ajuns la concluzia că Darvina Olga a comis infracțiunea prevăzută de art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, *circulația ilegală a substanțelor narcotice în scop de înstrăinare, manifestată prin distribuirea și comercializarea ilegală a substanțelor narcotice, în proporții mari.*

Astfel, Colegiul penal menționează că judecând apelul părții apărării, respectând prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, fiind cercetate suplimentar probele administrate de instanța de fond, astfel instanța de apel corect ajungând la concluzia expusă la pct. 7 din prezenta decizie, stabilind că vinovăția inculpatei a fost dovedită pe deplin în baza probelor prezentate la cauza penală, iar careva încălcări de procedură, sau încălcări ale drepturilor și libertăților inculpatei în speță nu au fost stabilite.

Mai mult decât atât, Colegiul penal reiterează cele expuse supra, că instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, că aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei așa cum îl propune recurentul este o competență și prerogativă legală a instanțelor de fond și aceasta nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală, astfel invocarea acestei chestiuni drept temei de casare în recursul ordinar este lipsită de suport legal.

De asemenea instanța de recurs remarcă faptul că criticile formulate de recurent, menționate în pct. 8. din prezenta decizie, au format obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel, cărora instanța le-a dat o motivare argumentată, așa cum este indicat în pct. 8.1. din prezenta decizie, motivare pe care instanța de recurs o însușește în virtutea corectitudinii acestei motivări, și pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența constantă a CtEDO.

În acest sens, Colegiul penal face trimitere la pct. 37 a hotărârii în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, în care s-a statuat că, art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, nu poate fi interpretat ca impunere de a da un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*cauza Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie printr-un alt mod, să examineze chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, în speță nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului prezența erorii de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

La fel Colegiul penal a stabilit că recurentul nu a prezentat motive întemeiate în vederea argumentării soluțiilor solicitate, or, în conținutul recursului sunt indicate solicitări contradictorii, inițial recurentul solicitând dispunerea rejudecării cauzei, după care a solicitat emiterea unor noi soluții de achitare de către instanța de recurs din diferite temeuri, pe care recurentul le-a abordat, în opinia instanței de recurs, în mod general, făcându-se trimitere la normele ce guvernează aplicabilitatea acestora însă nu a elucidat modalitatea clară de coroborare a acestora cu speța examinată, invocând unele circumstanțe declarative care deja au primit aprecierea instanței de apel, la care instanța de recurs ordinar se subscrie.

Cu referire la expunerile recurentului cu privire la încălcarea dreptului la interpret a inculpatei și necomunicarea actelor procedurale într-o limbă pe care o posedă și o înțelege, Colegiul penal de asemenea atestă că instanța de apel a oferit un răspuns motivat respectivului argument, indicând asupra faptului că potrivit procesului-verbal de audiere a învinuitului din 28.06.2016, (f.d. 105-verso, vol. II), învinuita Darvina Olga, asistată de apărătorul său, Bosîi Ion, nu a solicitat serviciile traducătorului, fapt confirmat prin semnătură.

Mai mult ca atât, potrivit procesului-verbal de prezentare învinuitului și apărătorului său a materialelor de urmărire penală, după luarea cunoștinței cu materialele urmăririi penale, ultimii nu au avut careva obiecții referitor la întocmirea actelor procedurale în privința învinuitei Darvina Olga.

Astfel, instanța de apel corect a conchis că astfel Darvina Olga, a confirmat faptul că posedă limba de stat în măsură să înțeleagă în ce se învinuiește și ce probe sunt aduse întru confirmarea vinovăției. Avocatul Bosîi Ion și Darvina Olga nu au invocat nulitatea actelor procedurale întocmite la terminarea urmăririi penale, or, inculpata la faza urmăririi penale n-a solicitat traducător sau interpret, făcând cunoștință cu materialele în limba de stat, și n-a declarat că nu cunoaște limba în care au fost întocmite materialele cauzei.

Astfel, Colegiul penal atestă, că la examinarea cauzei de către instanța de apel au fost respectate prevederile legale prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar temeiurile invocate de către recurent prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

11. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Bîrcă Ludmila în numele inculpatei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2019, în cauza penală în privința lui **Darvina Olga XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **29 mai 2020**.

Președinte

/semnătură/

Timofti Vladimir

Judecătorii

/semnătură/

Toma Nadejda

/semnătură/

Boico Victor